

Rigsombudsmanden på Færøerne

Tórshavn, den 21. marts 2012

J.nr. 323-1-dmk

Indberetning nr. 2 / 2012

Emner:

- *Siden lagmanden løste Jákup Mikkelsen fra embedet som landsstyremedlem for fiskerianliggende, har de to store partier i landsstyret, Sambandspartiet og Folkeflokkun, markeret sig med divergerende holdninger til fiskeripolitikken.*
- *Ny meningsmåling viser tilbagegang for landsstyret, der ifølge målingen dog vil bevare flertallet i Lagtinget. Sambandspartiet, der har været under kritik for at lade Folkeflokkun styre politikken og ikke kunne leve op til valgløftet om en forhøjelse af bloktilskuddet på 150-200 mio. kr., står til uændret vælgertilslutning, mens Folkeflokkun, der bl.a. har fået sit ønske om skattelettelse igennem, står til tilbagegang.*
- *Finansloven for 2012 er vedtaget med et underskud på 365 mio. kr., svarende til mindre end 3 pct. af bruttonationalproduktet. Underskuddet skal være væk senest i 2015.*
- *PL-reguleringen af bloktilskuddet til Færøerne er genoptaget fra 2012 og tilskuddet hermed forhøjet med 8,6 mio. kr. – fra 615,5 mio. kr. årligt i perioden 2002-2011 til 624,1 mio. kr. i 2012. Lagmanden er tilfreds med, at han har fået genindført princippet om PL-reguleringen af bloktilskuddet, men vil fortsat arbejde for en markant forhøjelse af bloktilskuddet for 2013. Behandlingen af bloktilskudsloven i Lagtinget tyder på manglende opbakning til lagmandens ønske.*
- *Landsbankens nye økonomiske redegørelse nedjusterer forventningerne til den økonomiske vækst. Landsbanken forventer stort set ikke nogen realvækst i perioden 2011-2013, bl.a. fordi husholdningerne er tilbageholdende med forbruget. Nye oplysninger vedr. landskassens indtægter for året første to måneder tyder dog på, at der er ved at komme gang i forbruget. Handelsbalancen viser for andet år i træk et overskud efter syv år med underskud. Den samlede eksport satte rekord med 5,4 mia. kr. i 2011, hvilket især skyldes øget eksport af den for tiden meget omdiskuterede makrel.*
- *Antallet af lønmodtagere faldt med knap 700 personer i 2011, og stor fraflytning og lave fødselstal har ført til faldende befolkningstal.*
- *BankNordik har stoppet samarbejdet med ratingfirmaet Moody's Investors.*
- *Landsstyret har indgået ny aftale om helikoptertjenesten ved Færøerne. Den nye aftale medfører øgede ressourcer til eftersøgning og bjærgning.*
- *Både Bakkafrost og Atlantic Airways kom ud af 2011 med overskud.*
- *FøroyaTele har indgået aftale med Maersk Oil og Hess Danmark om telekapacitet til olie- og gasplatforme i den danske del af Nordsøen.*

Udskiftning af landsstyremedlem for fiskerianliggende og uenighed om fiskeripolitikken

Udskiftningen på posten som landsstyremedlem for fiskerianliggende

Som redegjort for i en særlig indberetning fra 16. februar 2012 løste lagmand Kaj Leo Holm Johannesen (Sambandspartiet) Jákup Mikkelsen (Folkeflokkun) fra sit embede som landsstyremedlem for fiskerianliggende, efter at der flere gange var stillet spørgsmålstegn ved Jákup Mikkelsens habilitet/inhabilitet, da hans svoger er en af de største aktører i fiskerierhvervet. Jacob Vestergaard (Folkeflokkun) blev efterfølgende udnævnt til nyt landsstyremedlem for fiskerianliggende.

Reaktionerne umiddelbart efter udskiftningen på landsstyreposten, og siden en verserende debat om fiskeripolitikken, viser manglende enighed mellem Sambandspartiet og Folkeflokkun, jf. bl.a. nedenfor om ressourceafgift på makrelfiskeriet og fornyelsen af fiskeritilladelser.

Jákup Mikkelsen angav den reelle grund til sin opsigelse til at være en bekendtgørelse fra hans side, der åbnede op for erhvervsmæssig fiskeri med line i de indre farvande, men det benægter lagmanden, der til avisen Dimmalætting den 16. februar 2012 udtalte, at det for 99 pct.'s vedkommende var habilitetsproblemet, der havde ført til hans beslutning om udskiftning på landsstyreposten. Lagmanden nævnte, at alle sager efterhånden endte på hans bord; herunder forhandlinger med Rusland om fiskeriaftaler, forhandlinger om blåhvilling og makrelforhandlingerne, og at det skabte uro i systemet.

Lagmanden blev spurgt, om man overhoved burde være endt i den situation. Burde Folkeflokkun eller lagmanden ikke have set Jákup Mikkelsens habilitetsproblem, allerede da landsstyret blev bemandet? Dertil svarede lagmanden, at Folkeflokkun naturligvis selv burde have set det, men at de måske hellere ville have ham til at tage afgørelsen.

Jákup Mikkelsen har til avisen Sosialurin den 22. februar 2012 udtalt, at han ikke var inhabil i relation til sin svoger, og at det i øvrigt vil være vanskeligt for nogen som helst at være landsstyremedlem i et så lille samfund, hvor alle har noget med alle at gøre, hvis loven skal tolkes så snævert. Jákup Mikkelsen mener selv, at lagmanden var under stort pres i sit eget parti og fra medierne, og derudover mente han, at lagmanden udadtil havde brug for at markere sig i forhold til Folkeflokkun, der havde fået flere store sager igennem, bl.a. skattelettelserne, mens lagmanden og Sambandspartiet ikke havde fået noget. Jákup Mikkelsen betegner det i avisen som en ydmygelse af lagmanden og Sambandspartiet, at forhandlingerne med den danske regering kun havde ført til en forhøjelse af bloktilskuddet med 8,6 mio. kr., og dermed slet ikke de 150-200 mio. kr., Sambandspartiet havde sat sig for at få. For mere om bloktilskuddet henvises til afsnittet senere i Indberetningen.

Makrelkvoten og ressourceafgift eller ej

Landsstyremand Jacob Vestergaard fastsatte, efter at Færøerne ikke nåede til enighed med EU, Norge og Island om en fordeling af makrellen for 2012, Færøernes egen makrelkvote til 148.375 tons. Færøernes makrelkvote for 2011 var 150.000 tons.

Af koalitionsgrundlaget fremgår det, at der skal ske en ekstra beskatning af store gevinster i fiskeriet, og at der skal være en afgift på pelagisk fisk, der ikke landes på Færøerne. Det fremgår således ikke af koalitionsgrundlaget, at der skal være nogen ressourceafgift på makrelfiskeriet i 2012, eller

at dele af kvoten skal omsættes via auktion, som det var tilfældet i 2011, hvor landskassen fik en indtægt på godt 89 mio. kr. fra afgifter og auktioner - og det var heller ikke på tale ind til for nylig.

Efter at det kom frem, at en udenlandsk reder tilbød at betale 100 mio. kr. for 40.000 tons makrel, opstod der en debat om en ressourceafgift, hvor Folket flokken og Sambandspartiet indtager forskellige holdninger. Folket flokken henholder sig til koalitionsgrundlaget, mens Sambandspartiet taler for en ressourceafgift. Lagmanden har meldt ud, at en ressourceafgift skal indbringe landskassen i en indtægt på 50-100 mio. kr., mens landsstyremanden for erhvervsanliggender, Jóhan Dahl fra Sambandspartiet, taler om mindst 150 mio. kr. Den 7. marts 2012 sagde lagmanden til Færøernes Radio, at en ressourceafgift er ”et must”, og han sagde desuden, at ”ressourceafgiften kommer helt sikkert i år og jeg håber så, at det er den koalition, vi kender i dag, som gennemfører det”. Lagmanden håber dog, at Folket flokken vil være med til at indføre en ressourceafgift.

Fornyelse af fiskeritilladelser

Også når det gælder fornyelsen af de nuværende fiskeritilladelser, er der ikke fælles fodslag i landsstyret. De nuværende fiskeritilladelser er 10-årige tilladelser, der udløber med udgangen af 2017, og der er bred enighed om, at der i god tid skal findes en løsning for fremtiden – med der er ikke enighed om hvordan.

Folket flokken ønsker at lave nye 12-årige ”rullende tilladelser” gældende fra 2018. Sådan en ordning medfører, at retten til fiskeritilladelser tildeles for 12 år ad gangen gældende fra fiskeårets begyndelse. Året efter gives en ny tilladelse gældende for de næste 12 år osv. Skal en tilladelse opsiges, skal det ske med en 12 års frist. Folket flokken ønsker med ordningen at sikre stabile rammer for fiskerierhvervet.

Sambandspartiet og Selvstyrepatriet ønsker ikke en ordning med 12-årige rullende tilladelser, men ønsker en mere fleksibel ordning. Man er bekymret for, at man med de 12-årige tilladelser mere eller mindre for evigt afgiver rettighederne til havets ressourcer til nogle få udvalgte. Landsstyremedlem Jóhan Dahl har udtalt, at Folket flokken må være helt forvirret, hvis de tror, de kan få gennemført en ordning med 12-årige rullende tilladelser. Ifølge Johan Dahl bør man revurdere hele fiskerilovgivningen, og det bør man bruge det næste års tid på.

Ny meningsmåling viser tilbagegang for landsstyret

Den 7. marts 2012 blev en ny meningsmåling offentliggjort. Det er den første meningsmåling siden vedtagelsen den 23. december 2011 af de omdiskuterede skattelettelser og beskatning af pension ved indbetaling. I forhold til lagtingsvalget i oktober 2011 står landsstyret i den nye måling til en tilbagegang 6,2 pct., men bevarer alligevel sit flertal med 51,6 pct. af stemmerne - og 17 af 33 mandater bag sig i forhold til de nuværende 19 af 33 mandater.

Sambandspartiet holder nogenlunde tørt og bevarer ifølge Gallup-målingen sine otte mandater, mens især Folket flokken står til tilbagegang. Folket flokken står ifølge målingen til at miste to mandater, hvis der skulle være valg til Lagtinget i dag. Både Centerpartiet og Selvstyrepatriet står til en procentvis tilbagegang, men bevarer trods alt mandaterne opnået ved lagtingsvalget. Selvstyrepatriet, der ved den forrige måling stod til at komme under spærregrænsen, er kun 0,24 procentpoint over spærregrænsen ved den seneste måling.

De to mandater, som Folkeflokken står til at miste ifølge målingen, vil i stedet for tilfalde Republikanerne og Socialdemokratiet.

Resultatet af lagtingsvalget oktober 2011, meningsmåling december 2011 og marts 2012.

Antal mandater i parentes.

Parti	Lagtingsvalget oktober 2011	Meningsmåling Gallup 30. nov. 2011	Meningsmåling Gallup 21. feb. 2012
Folkeflokken	22,5 (8)	19,2 (7)	19,0 (6)
Sambandspartiet	24,7 (8)	24,9 (8)	24,4 (8)
Socialdemokratiet	17,8 (6)	20,2 (7)	20,2 (7)
Selvstyrepartiet	4,2 (1)	2,7 (0)	3,3 (1)
Republikanerne	18,3 (6)	18,9 (6)	20,8 (7)
Centerpartiet	6,3 (2)	5,9 (2)	4,9 (2)
Framsókn	6,2 (2)	8,4 (3)	7,4 (2)
I alt	100,0 (33)	100,0 (33)	100,0 (33)

Det er for flere overraskende ved målingen, at Folkeflokken står til tilbagegang, mens Sambandspartiet stort set har uændret tilslutning. Det har været opfattelsen, at især Folkeflokken har sat sit præg på arbejdet i landsstyret og har fået sin politik gennemført, især skattelettelserne, mens Sambandspartiet ikke har fået den ønskede forhøjelse af bloktilskuddet med op imod 200 mio. kr.

Selv om Sambandspartiet stort set fastholder sin tilslutning i meningsmålingen - trods stor samlet tilbagegang for landsstyret - er der mindre tilfredshed med lagmand Kaj Leo Johannesens indsats. Lagmandens indsats bedømmes til 5,0 på en skala fra 1 til 10, hvor 1 er dårligst og 10 er bedst. Det er den næstlaveste karakter til lagmanden siden april 2010, og en klar tilbagegang siden undersøgelsen i december 2011, der var lige efter lagtingsvalget.

Hvor godt mener du, at lagmanden klarer sig på en skala fra 1 til 10?

Apr. 10	Sept. 10	Feb. 11	Apr. 11	Aug. 11	Sep. 11	Dec. 11	Mar. 12
5,1	4,9	5,5	5,7	5,9	5,5	6,2	5,0

Hvis man ser på, hvordan vælgerne bedømmer landsstyrets indsats, ser man også her en tilbagegang. Landsstyret får den hidtil dårligste bedømmelse af vælgerne, siden man begyndte at gennemføre målingerne i april 2010.

Hvor godt mener du, at landsstyret klarer sig på en skala fra 1 til 10?

Apr. 10	Sept. 10	Feb. 11	Apr. 11	Aug. 11	Sep. 11	Dec. 11	Mar. 12
4,5	4,4	4,6	4,6	4,6	4,3	4,6	4,1

Finansloven for 2012 vedtaget

Lagtinget vedtog den 27. januar 2012 finansloven for 2012 med et underskud på 365 mio. kr. Finansloven blev ved 3. behandlingen vedtaget med 19 stemmer for, 7 imod og tre stemte hverken for eller imod.

Underskuddet på den vedtagne finanslov blev dermed 96 mio. kr. mindre end underskuddet på finanslovsforslaget fremsat i starten af december 2012. Underskuddet på finansloven er dermed mindre end 3 pct. af Færøernes BNP. Et enigt finansudvalg har i udvalgsbetænkningen lagt vægt på, at underskuddet på finansloven skal være væk senest i 2015.

Lagtingets behandling af bloktilskudsloven

Bloktilskudsloven (Lov om tilskud til Færøernes hjemmestyre for 2012) blev endelig vedtaget i Folketinget den 1. marts 2012. Med vedtagelsen genoptog man PL-reguleringen af bloktilskuddet, og tilskuddet for 2012 blev hermed fastsat til 624,1 mio. kr., efter at det siden 2002 havde været fastfrosset på 615,5 mio. kr. Forud for vedtagelsen i Folketinget behandlede Lagtinget forslaget. Ved 3. behandlingen den 21. februar 2012 stemte 24 for forslaget og 7 stemte imod.

Da lagmanden efter et møde med statsministeren den 16. januar 2012 meddelte, at der ville blive tale om en PL-regulering af bloktilskuddet fra 2011 til 2012, svarende til en forhøjelse på 8,6 mio. kr., blev der på Færøerne stillet spørgsmål ved, om der i det hele taget skulle være nogen forhøjelse fra 2011 til 2012. Ifølge koalitionsgrundlaget skal 15 pct. af stigningen i landskassen indtægter nemlig modregnes i forhøjelse af bloktilskuddet, og med en stigning i landskassens indtægter på forventet 100 mio. kr., ville bloktilskuddet således ikke skulle forhøjes. Det bemærkede bl.a. formanden for et af koalitionspartierne, Jenis av Rana fra Centerpartiet, der til avisen Sosialurin den 18. januar 2012 bl.a. sagde, at ”vi kan glædes over, at regeringen fejede lagmanden af bordet” og at ”det nu er meget sandsynligt, at bloktilskuddet slet ikke forhøjes, og det kan vi kun glæde os over”.

En forhøjelse af bloktilskuddet for 2012 blev dog vedtaget, men flertallet i Lagtingets Finansudvalg har i betænkningen til lovforslaget redegjort for, ”at forhandlingerne om bloktilskuddet for 2013 skal ske med udgangspunkt i koalitionsgrundlaget, hvor det er aftalt, at 15 pct. af indtægtsstigningen i 2011 skal modregnes”, men også at bloktilskuddet aldrig kan blive mindre end 615,5 mio. kr. i koalitionsperioden.

Lagmand Kaj Leo Holm Johannesen har erklæret sig tilfreds med, at man nu har fået genindført princippet om PL-regulering af bloktilskuddet, men at han fortsat ville kæmpe for at få 150-200 mio. kr., som han i den færøske TV-avis den 17. januar 2012 sagde, at man har ret til. Det blev så ikke i år, men det bliver om to, tre eller fire år, ifølge lagmanden. Han nævnte derefter, at man vil få nye, reelle forhandlinger om bloktilskuddet for 2013, hvor der ikke som hidtil bare vil blive tale om brevudveksling og telefonsamtaler.

Socialdemokratiets formand, Aksel V. Johannesen, var også i studiet og redegjorde for, at lagmanden med landsstyrets politik har accepteret ”fladskat”, pensionsbeskatning og opgivet fiskeripolitikken til Folkeflokken, men at han selv står tilbage med ingenting efter bloktilskudsforhandlingerne.

Lagmanden kritiserede herefter Socialdemokratiets repræsentant i Folketinget, Sjørður Skaale. Hvis Socialdemokratiets repræsentant i Folketinget virkelig havde gjort en indsats, ville man have opnået et bedre resultat, udtalte lagmanden, der tilføjede, at Socialdemokratiets repræsentant med sit arbejde i Folketinget direkte havde modarbejdet landsstyrets ønske om et forhøjet bloktilskud.

Hertil svarede Aksel V. Johannesen, at Sjørður Skaale under valgkampen havde sagt, at han ikke gik ind for en forhøjelse af bloktilskuddet, som også var Socialdemokratiets politik under valgkampen, men at han ville respektere landsstyrets politik og ønsker. Det havde han så også både sagt og gjort i Folketinget, ifølge Aksel V. Johannesen.

Siden har Rodmundur Nielsen, der sidder i Lagtingets Finansudvalg for Folkeflokkun, udtalt, at man fra Folkeflokkunens side ikke vil støtte lagmandens ønske om en forhøjelse af bloktilskuddet med 130-150 mio. kr., som er lagmandens seneste udspil. Det er Folkeflokkunens formand Jørgen Niclasen, der som landsstyremedlem for finansanliggender skal stå for forhandlingerne med regeringen om bloktilskuddet for 2013.

Den økonomiske situation

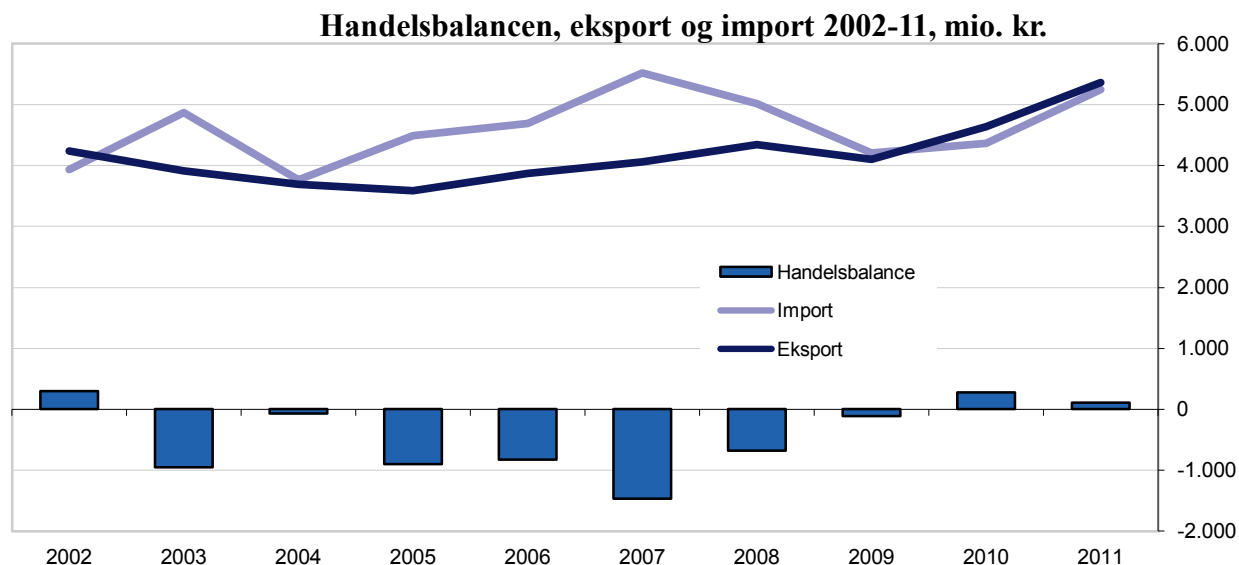
Landsbanken (Landsbanki Føroya) kom sidst i februar 2012 med deres vurdering af den færøske økonomi for 2011 og 2012. Den økonomiske redegørelse forefindes foreløbig kun på færøsk på Landsbankens hjemmeside www.landsbank.fo, men en engelsk udgave vil foreligge inden længe.

Landsbanken skønner, at BNP i årets priser steg med knap 2,5 pct. i 2011, og der derfor stort set ikke har været nogen realvækst i økonomien det seneste år, da forbrugerpristallet i samme periode er steget med 2,3 pct. Landsbanken forventer, at BNP i årets priser vil stige med 2 pct. i 2012 og 3 pct. i 2013, hvilket er en nedjustering i forhold til tidligere vurderinger.

Husholdningerne er fortsat tilbageholdende med forbruget og fiskeriet efter bundfisk (torsk, kuller og sej) ved Færøerne er dårligere end forventet, men Landsbanken forventer dog, at husholdningerne vil øge forbruget i løbet af 2012 og 2013, bl.a. som følge af de gennemførte skattelettelser.

Nye tal for indtægter fra skatter og afgifter tyder på en aktuel positiv udvikling for den færøske økonomi. Landsstyreområdet for finansanliggender oplyser, at lønudbetalingerne for februar i år ligger 7,7 pct. højere end i februar 2011. Samtidig synes der at være kommet gang i den hjemlige efterspørgsel, idet landskassens indtægter fra afgifter (moms, registreringsafgift, olieafgift, punktafgifter mv.) for årets to første måneder ligger 15,3 pct. højere end i samme periode året før.

Hagstova Føroya (Færøernes Statistik) har opgjort overskuddet på handelsbalancen for 2011 til 171 mio.kr. i forhold til 275 mio.kr. året før. Der har således været overskud på handelsbalancen to år i træk efter syv år med underskud.

Kilde: Hagstova Føroya

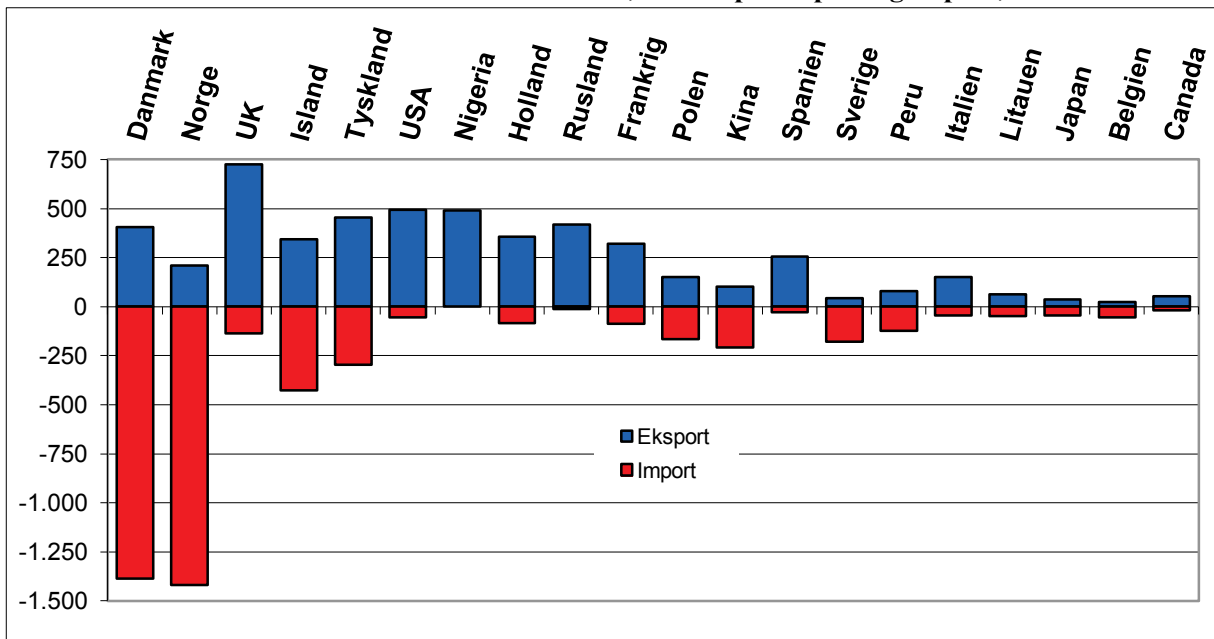
Den samlede import steg med 20 pct., mens importen ekskl. skibe og fly steg med 10 pct. Stigende oliepriser forklarer en del af stigningen, men også øget import af foder til den voksende fiskeopdrætsindustri bidrager til den øgede import.

Den samlede eksport satte rekord i 2011 med 5,4 mia. kr. Det er godt 700 mio. kr. mere end i 2010 og svarer til en stigning på 16 pct. Ekskl. skibe var stigningen på 322 mio. kr. svarende til 8 pct. Det er værd at bemærke, at eksporten af de pelagiske fiskearter udgjorde over 1,1 mia. kr. i 2011 og steg med 416 mio. kr. i forhold til året før. Det er især eksporten af makrel, der har givet den store stigning, idet eksportværdien af makrel er steget fra 310 mio. kr. i 2010 til 710 mio. kr. i 2011. Fiskeopdrætserhvervet eksporterede for 213 mio. kr. mere i 2011 end i 2010, og eksportværdien af opdrætsfisken, som for 99,5 pct.'s vedkommende er laks, er nu oppe på over 1,6 mia. kr., hvilket er knap 400 mio. kr. mere end eksportværdien af de traditionelt vigtige bundfiskearter som torsk, kulter og sej.

En opgørelse over Færøernes samhandel med udlandet viser, at der er stor forskel på, hvilke lande man eksporterer til og importerer fra, jf. figuren nedenfor. Således eksporterede Færøerne for samlet 600 mio. kr. til Danmark og Norge i 2011, mens man samlet importerede for 2,8 mia. kr. fra de samme to lande. Omvendt er Storbritannien færøske største eksportmarked, mens det samtidig er et af de lande, man importerer mindst fra.

Det er værd at bemærke, at USA og Nigeria nu er Færøernes 2. og 3. største eksportmarkeder. USA importerer især opdrætsslaks og Nigeria makrel (260 mio. kr.) og tørrede fiskeprodukter (80 mio.kr.). De traditionelt store markeder for færøske fisk og fiskeprodukter som Italien og Spanien, der især har importeret saltfisk, fylder til gengæld mindre i eksportstatistikken.

De 20 største samhandelslande i 2011, fordelt på eksport og import, i mio. kr.

Kilde: Hagstova Føroya

Faldende antal lønmodtagere

Der var i 2011 et faldende antal lønmodtager på Færøerne. Fra 2010 til 2011 faldt antallet med tæt på 700 personer, hvilket svarer til et fald på 2,8 pct. Siden 2008 er antallet af lønmodtagere faldet med 2.297 personer, hvilket svarer til et fald på 9 pct.

Antal lønmodtagere fordelt på erhvervssektorer, 2008-2011

	2008	2009	2010	2011	Ændring 2010-2011	
					antal	i %
Fiskeri, opdræt og råstoffer	4.236	4.120	4.185	3.649	-536	-12,8
Byggeri og anlæg mv.	3.844	3.354	3.048	2.987	-61	-2,0
Private tjenestehverv	8.639	8.067	7.921	7.768	-153	-1,9
Offentlig adm. og tjenester	8.840	8.807	8.782	8.858	76	0,9
Lønmodtagere i alt	25.559	24.348	23.936	23.262	-674	-2,8

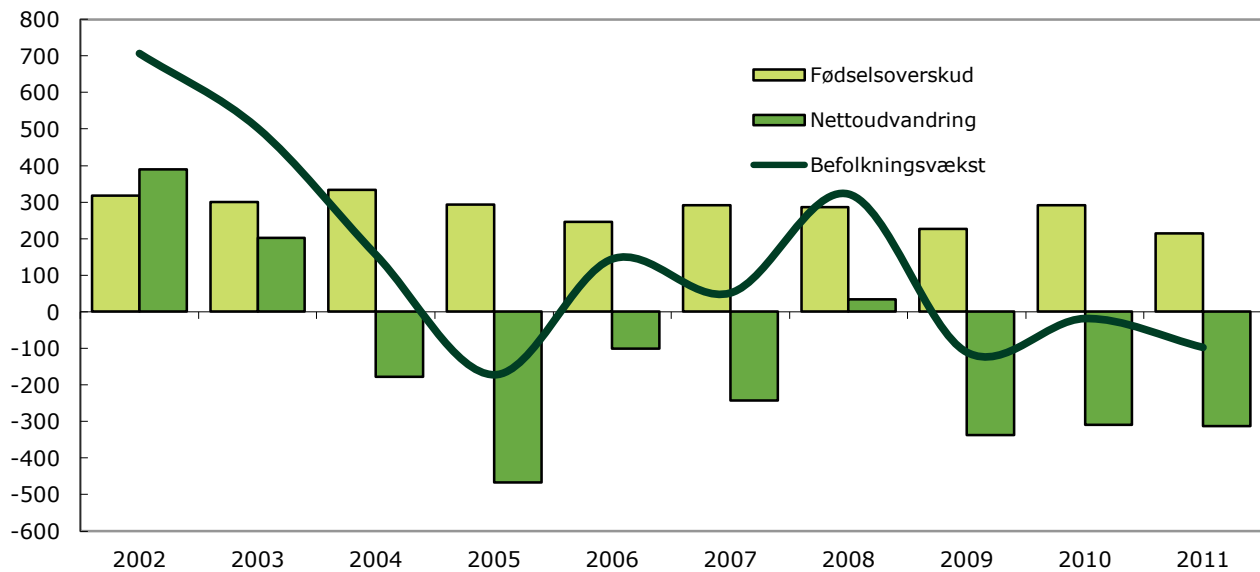
Kilde: Hagstova Føroya

For erhvervssektoren fiskeri, opdræt og råstoffer har beskæftigelsen i en årrække ligget stabilt omkring 4.200 lønmodtagere, men i 2011 faldt det til 3.649 lønmodtagere. Faldet kan især henføres til fiskeindustrien på land, bl.a. som en konsekvens af Faroe Seafoods konkurs, og kun i mindre grad til selve fiskerierhvervet.

Stor fraflytning og rekordlavt fødselstal

Befolkningen på Færøerne udgjorde 48.372 personer pr. 1. januar 2012, hvilket er 145 færre end 1. januar 2011.

Med 575 fødte og 363 døde i 2011 var der sidste år et fødselsoverskud på 212. Samtidig flyttede 1.642 personer fra Færøerne, mens 1.285 flyttede til Færøerne, hvilket gav en nettofraflytning på 357 personer.

Fødselsoverskud, nettoudvandring og befolkningsvækst 2002-2011

Kilde: Hagstova Føroya

Fødselstallet på 575 i 2011 er det laveste siden 1930'erne, hvor befolkningstallet kun var omkring 25.000, godt halvdelen af det nuværende befolkningstal. Hvis man ser på antallet af kvinder i den fødedygtige alder (15-49 år), er der ikke udsigt til, at antallet af nyfødte vil stige de kommende år. Antallet af kvinder i aldersgruppen 20-29 år er nemlig faldet med over 33 pct. i løbet af de seneste 10 år.

Hvis man ser nærmere på nettoaflytningen, så viser det sig, at 2011 var det tredje år i træk med stor aflytning. For perioden 200-2011 var den samlede nettoaflytning på 1.014 personer.

BankNordik stoppet samarbejdet med Moody's

BankNordik har, som flere danske pengeinstitutter også har gjort, besluttet at opsige samarbejdet med det internationale ratingfirma Moodys's Investors, som banken har samarbejdet med siden 2007. Med overtagelsen af de sunde dele af Amagerbanken i 2011 og aktiviteter fra Sparbank i 2010 opnåede BankNordik et indlånsoverskud på 2 mia. kr. pr. 30. september 2011. På denne baggrund har BankNordik besluttet at spare de direkte og indirekte omkostninger forbundet med kreditratingen, nu hvor bankens likviditet er blevet mere robust og likviditetsmarkederne funderer bedre.

Ny aftale om helikoptertjenesten på Færøerne underskrevet

Landsstyret og Atlantic Airways har indgået en ny aftale om helikoptertjenesten på Færøerne for perioden 2012-2015. Den nye aftale, som koster landsstyret 36,1 mio. kr. årligt i forhold til 20,6 mio. kr. under den gamle aftale, omfatter tjenester, der kan sammenfattes i følgende to hovedgrupper:

- Eftersøgning og bjærgning, samt sygetransport
- Flyvning med passagerer og fragt

Den nye aftale omfatter to redningshelikoptere – en primær helikopter og en reservehelikopter – der så at sige er på samme tekniske niveau. Der er i den nye aftale afsat 250 timer årligt til eftersøgning

og bjærgning. Den gamle aftale omfattede en redningshelikopter og en almindelig passagerhelikopter samt 170 timer årligt til eftersøgning og bjærgning. Den nye aftale skal således sikre, at der i højere grad altid vil være en redningshelikopter til rådighed ved Færøerne, uanset om den primære helikopter er til rådighed eller ej.

Årsregnskaber for Bakkafrost og Atlantic Airways

Bakkafrost har præsenteret årsregnskabet for 2011, der viser et overskud før skat på 370 mio. kr. (323 mio. kr. efter skat). Der er 63 mio. kr. mere end i 2010. 127 mio. kr. af overskuddet kan dog henføres til opskrivning af værdierne i fiskefoderfabrikken Havsbrún, som Bakkafrost overtog i juli 2011. Omsætningen var i 2011 på 1,321 mia. kr. mod 820 mio. kr. i 2010. Omsætningen for den succesrige færøske virksomhed er således mere end femdoblet siden 2007, hvor omsætningen var på 230 mio. kr.

Siden noteringen på Oslo Børs i marts 2010 har den udenlandske ejerandel i Bakkafrost været stigende. Ifølge avisen Dimmalætting fra den 6. marts 2012 var der i efteråret 2011 kun 19 (2,8 pct.) af de 679 aktionærer, der havde bopæl på Færøerne, mens 555 (81,7 pct.) havde bopæl i Norge. De 19 færøske aktionærer ejer 35,52 pct. af aktiekapitalen, mens de norske investorer ejer 36,28 pct. af aktiekapitalen. Den danske ejerandel er i øvrigt den 3. største med 7,11 pct. af aktiekapitalen.

Atlantic Airways kom ud af 2011 med et overskud på 22,5 mio.kr. efter skat i forhold til 12,3 mio. kr. i 2010. Det øgede overskud skyldes en mere effektiv drift siden selskaber i 2009 begyndte at tilpasse aktiviteterne med færre fly og færre ansatte (166 årsværk i 2011). Omsætningen er øget fra 401 mio.kr. i 2010 til 435 mio. kr. i 2011. Selskabet havde 193.450 passagerer i 2011.

Føroya Tele leverer telekapacitet til olieselskaber i den danske del af Nordsøen

FøroyaTele har indgået aftale med Maersk Oil og Hess Denmark om ydelse af telekapacitet til olie- og gasplatforme i den danske del af Nordsøen for de næste 15 år.

Højhastighedsforbindelsen ydes via Cantat-3 kablet, der oprindeligt blev taget i brug i 1994 og har sammenknyttet Canada, Island, Færøerne, England, Danmark og Tyskland i et net. Føroya Tele har overtaget den del af kablet, som går mellem Island, Færøerne, Danmark og Tyskland med henblik på at sikre Færøerne en ekstra forbindelse til omverdenen, men også med henblik på, at den overskydende kapacitet kunne sælges og bidrage til at finansiere Færøernes telekommunikationsstruktur i fremtiden. Aftalen gør det muligt for olieselskaberne at overvåge og kontrollere platformene fra land, hvormed man begrænse antallet af eksperter, der opholder sig på platformene. Samtidig får mandskabet stort set samme kommunikationsmuligheder som folk på landjorden har.

Med venlig hilsen

Dan M. Knudsen